

Haridus- ja Teadusministeerium

MEEDIAPÄDEVUSE INFOKIRI

Veebruar 2024

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös riigi meediapädevuse võrgustikuga on kokku pannud infokirja, millest leiate infot ja praktilisi soovitusi meediapädevuse arendamiseks. Oleme infokirja koondanud võrgustikku kuuluvate ühingute viimase aja olulisemad tegevused ning nende eestvedamisel valminud info- ja õppematerjalid.

Infokiri on mõeldud eelkõige haridustöötajatele, palume see edastada kõigile, kel võiks olla huvi meediapädevuse teemade vastu. Infokiri ilmub iga kuu teisel neljapäeval.

Palume kõigil soovijail registreerida end infokirja tellijateks.

Registreeru

Abimaterjal keeruliste teemade käsitlemiseks õpetajatele

Tartu Ülikooli meediuuringute kaasprofessor Maria Murumaa-Mengel ja psühholoogia instituudi doktorant ja nooremlektor Annika Tamme viisid jaanuaris läbi koolituse, mille eesmärk oli anda osalejatele ülevaade tänapäevase pornograafilise meediasisu rollist ning anda vajalikud teadmised ja oskused selle mõjudega toimetulekuks.

Koolituse järel on valminud [abimaterjal õpetajatele](#), mis käsitleb pornograafilise/erootilise meediasisu käsitlemist haridusasutustes või muudes kontekstides, kus noortega pikemalt juttu saab ajada.

Venekeelsed õpetajad on oodatud osalema meediapädevuse projektis 27.02-1.03 ja 9.03.2024 Tallinnas

MTÜ Tuleviku Meedia korraldab Tallinnas järjekordse meediapädevuse projekti, kuhu on oodatud venekeelsed Tallinna, Harjumaa ja Ida-Virumaa õpetajad, kes soovivad oma meediapädevust täiendada ja saada kasulike nippe ja kontakte, et oma tundides kasutada.

Projekti toetab Briti Nõukogu Eestis ja see toimub koostöös ERRiga. Projekti osalejad kohtuvad RusERR portaali, Raadio 4 ja ETV+ telekanali ajakirjanikega ja külastavad venekeelseid toimetusi.

Sarnaseid projekte korraldab Tuleviku Meedia juba alates 2022. aastast. Rohkem kui 95% osalejatest on oma tagasisides öelnud, et kasutavad või kavatsevad kasutada uusi teadmisi oma töös. Osalemine on **tasuta**. Lisainfo, programm ja ankeet asuvad [SIIN](#).

Venekeelne meediaõpetuse veebiseminar 19. veebruari

Balti Infohäirete Sekkekeskus (BECID) kutsub õpetajaid 19. veebruaril kell 15.00 toimuvale veebiseminarile, kus õpetajad jagavad vene keeles parimaid praktikaid ja nippe, kuidas meediaõpetust klassis läbi viia! Sündmusel osalemine on tasuta!

Registreeru

Eelseisvad Tagasi Kooli e-tunnid gümnaasiumiõpilastele

• 22. veebruar kl 12.00

Tartu Ülikooli meediapädevuse nooremteadur Maia Klaassen räägib gümnaasistidele loengus "**AI: inimkonna hukatus või usaldusväärne abimees?**" tehisintellekti tulevikuvaljavaadetest. Arutletakse, kuidas AI võib kujundada meie elu positiivselt ja millised ohud sellega kaasnevad. Rohkem infot leiate peagi aadressilt: <https://etunnid.tagasikooli.ee/tulekul-e-tunnid/>.

• 8. märts kl 12.00

Tartu Ülikooli meediuuringute kaasprofessor Maria Murumaa-Mengel annab gümnaasistidele loengu **tühistamiskultuurist (cancel culture)**. Sel kohtumisel keskendutakse sotsiaalmeedia mõjule avalikus diskursuses ja julgustatakse õpilasi mõtlema keerukatele sotsiaalsetele dünaamikatele digiajastul. Rohkem infot leiate peagi aadressilt: <https://etunnid.tagasikooli.ee/tulekul-e-tunnid/>.

Soovitame tagant järele vaadata ka juba toimunud e-tunde [vandenõuteooria](#) ja [eakatele digipädevuste õpetamise](#) teemadel.

Tundide sisu loomisele on kaasa aidanud Balti Infohäirete Sekkekeskuse (BECID) meediapädevuse spetsialistid. Vaata tasuta meediapädevuse materjale nende kodulehel: www.becid.eu

Simulatsioonimäng "Trollide rünnak" gümnaasiumiõpilastele - materjalid õpetajatele

Valminud on õppematerjalid, mille abil saab õpetada noori ära tundma erinevaid manipulatsiooni tehnikaid, mida kasutatakse erinevates informatsioonides. Eriti hästi sobivad need materjalid "Meedia ja mõjutamine" kursusele või ühiskonnaõpetuse tundi, kuid neid võib kasutada ka mitteformaalses õppes.

26.02.2024 toimub huvilistele **infotund** Zoomis, kus õppematerjalide autor Diana Poudel tutvustab õppematerjale ning jagab oma kogemusi, kuidas simulatsioonimängu sujuvalt läbi viia.

Materjalid leiab ja infotunnile saab registreeruda: <https://dianapoudel.ee/trollide-runnak/>

18. märtsil toimub Naiskodukaitse Digiliikur: Vandenõuteooriad

Veebiseminaride sarja Digiliikuri kolmas peatus on "Vandenõuteooriad" ja roolis on Tartu Ülikooli semiootikud Andreas Ventsel ja Mari-Liis Madisson, kes räägivad vandenõuteooriate tekkest ja nende rollist ühiskonnast. Lisaks ka sellest, miks kipuvad vandenõuteooriad eriti vilkalt levima suurte kriiside ajal ning kuidas on muutunud internet vandenõuteooriate levikut ja auditoriumi. Ürituse info [Facebookis](#) ja üritusele saab ennast registreerida [siin](#).

Digiliikuri korraldamisele aitavad kaasa Balti Infohäirete Sekkekeskuse (BECID) meediapädevuse spetsialistid.

ARUTLEV Kool

Eesti Vältluselts algatab programmi "Arutlev kool"

Eesti Vältluselts ja President Kaljulaidi fond käivitavad Heateo Haridusfondi toel Arutleva kooli programmi. Programm "Arutlev kool" on kogu kooli kaasav tegevuste sari, mille eesmärk on viia argumenteerimis- ja kriitilise mõtlemise oskused iga Eesti koolinooreni. Arutlevas koolis õppinud noor omandab juba haridustee jooksul oskused, mille abil enda mõtteid veenvalt esitada, ning mõistab, et tema hääl on oluline. Esimesel aastal viiakse programmi läbi kümnes pilootkoolis, kus viiakse läbi neli peamist tegevust: argumenteerimismeetodi kasutamine ainetundides, argumenteerimise baasõpe, vältlustegevus ning arutleva hariduse praktikate rakendamine koolielus. Täpsemat infot programmi ülesehituse ning pilootkoolide hulka kandideerimise kohta saab leida lehelt arutlevkool.ee.

HUVITAVAD LINKE

- 1. RaRa meediapädevuse spetsialist kirjutab blogipostituses "Uued väljakutsed seoses tehisintellekti pildiprogrammidega"**, kuidas iseendast erinevate rakendustega pilte luua ning millised ohud ja riskid sellega kaasnevad. <https://www.rara.ee/uudised/uued-valjakutsed-seoses-tehisintellekti-pildiprogrammidega/>
- 2. RaRa tehisintellekti tund "Seljata tehisintellekt"** gümnaasiumile, mida saab broneerida: <https://www.rara.ee/programmid/seljata-tehisintellekti/> Peagi on kodulehele lisandumas uusi tundide aegu, aga küsimuste ja soovide korral võib võtta ühendust: desinfo@rara.ee
- 3. AI pildimäng:** <https://www.rara.ee/materjalid/tehis-vs-aru/> Kuidas aru saada, et pildiga on manipuleeritud? Kui lihtne on eristada tehisintellektiga loodud pilti?

RAAMATUSOOVITUS RAHVUSRAAMATUKOGULT

Leidke raamatukogust: [News literacy now : how to "read" the news / Bobbie Eisenstock](#)

Küsimuste ja vastuste vormis kirjutatud raamatus räägitakse just sellest, mille üle on igaüks meist mõelnud, näiteks:

- kuidas saada meediapädevaks?
- kuidas saame uudiseid kätte ja mil viisil see mõjutab meid?
- kuidas saada aru, et elame filtrimullis?
- miks info- ja meediapädevuses just praegu nii palju räägitakse - kas varem polnud teda siis vaja?

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18, 50088 Tartu
info@hm.ee